

GÁDOROSI HÍRADÓ

2021. április

Havilap

XXVII. évfolyam 4. szám

60 Ft

Zelk Zoltán:

Csilingel a gyöngyvirág

Csilingel a kis gyöngyvirág.

Fehér a ruhája,
meghívja a virágokat
tavaszesti bálra.

Öltözködik az orgona,
lila a ruhája,
kivirít a kankalin, a
szegfű és a mályva.

A vadrózsa rájuk nevet,
bolondos a kedve,
a rigó is füttyent egyet:
hej, mi lesz itt este!

Táncra perdül a sok virág,
illat száll a légben,
ört állnak a gesztenyefák,
illemtudón, szépen.

A szellő is megfürdik a
virágillatárban,
s arra ébredünk fel reggel:
napsugaras nyár van.

*Kellemes húsvéti ünnepeket kíván
Gádoros Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete
nevében*

*Dr. Szilágyi Tibor
polgármester*

*Kőszegi Erzsébet Mária
jegyző*

TISZTELEGTÜNK 1848 HÓSEI ELŐTT

„A haza örök, s nem csak az iránt
tartozunk kötelességgel, amely van,
hanem az iránt is, amely lehet, s
lesz.”
~Kossuth Lajos

Mai napon településünk polgármestere és a képviselőtestület valamennyi tagja elhelyezte a megemlékezés koszorúját a Gádor Emlékműnél.

TÁJÉKOZTATÓ

Gádoros Nagyközség Önkormányzata tájékoztatja a Tisztelt Lakosságot, hogy a **gádorosi köztemetőben a felújítás ideje alatt a központi nagykapu időszakosan zárva lesz.**

A temetőbe az oldalt található kiskapun tudnak gyalogosan bejutni. Kérjük, hogy csak a mozgáskorlátozott személyek használják gépjárművel a temető területét.

Gádoros Nagyközség Önkormányzata

ELTEMETTÉK SNELL GYÖRGY ESZTERGOM-BUDAPESTI SEGÉDPÜSPÖKÖT

Végső búcsút vettek Snell György esztergom-budapesti segédpüspöktől, a Szent István-bazilika plébánosától, a Szent Jobb örétől kedden Budapesten. A zárt körű szertartást Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek vezette, a koronavírus-járvány miatt gyászmisét nem tartottak.

Erdő Péter a segédpüspököt méltatva arról beszélt: "Gyuri atya" olyan ember volt, akit mindenki tisztelt és szeretett, és aki nagyon szerette pápi életét és hivatását.

Snell György püspökké szentelése után is "lelkipásztori szeretettel" vezette a rá bízott közösséget - mondta a bíboros, példaként említve, hogy a Szent István-bazilikában tartott nagy, ünnepi misék előtt sokszor kiállt a hívek elé és gyakorolta velük a misén elhangzó énekeket.

A bíboros kitért arra: Snell Györgyöt néhány nappal a 72. születésnapja előtt hívta magához az, akit ő mindig a "gazdánkként" említett. Mint mondta, a segédpüspök még élni akart, voltak tervei, ugyanakkor készült is a találkozásra Krisztussal.

Erdő Péter szólt arról is: Snell György püspöki jelmondatául a krisztusi felszólítást választotta, "Ti adjatok nekik enni", és ha "az örök bíró megkérdezi tőle", hogy mit tett a többi emberért, ő biztosan mondhatja, hogy enni adott az éhezőknek, segített a bajba jutottakon és vigasztalta a szomorúakat.

Snell György február 26-ára virradó éjjel halt meg, szervezetében kimutatták a koronavírust. A főpapot a bazilika altemplomában helyezték örök nyugalomra.

A szertartáson részt vett Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke és a testület több tagja.

Snell György 1949. március 8-án született a Csongrád-Csanád megyei Kiskirályságon (ma Eperjes). Teológiai tanulmányait a Központi Papnevelő Intézetben és az Egeri Érseki Papnevelő Intézetben végezte. 1972-ben szentelték pappá. Ezt követően a Váci Egyházmegyében, majd 1993-tól, a magyarországi egyházmegyék határainak módosítása után az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében szolgált.

1975-ig Kiskunlacháza-Peregen, majd 2008-ig Budapest-Rákoskeresztúron volt káplán, majd plébános. Emellett 2004 és 2006 között Budapest-Rákosliget plébánosa, 2000 és 2003 között a rákosi esperesi kerület helyettes esperese, majd 2005-ig esperese volt.

2003-tól az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága igazgatói tisztségét is ellátta.

2008. augusztus 1-jétől haláláig a budapesti Szent István-bazilika plébánosa, a Szent Jobb öre volt.

MEGÉRKEZETT A FALUBUSZ

Településünk a mai napon átvehette a Magyar Falu Programban megnyert tanyagondnoki kisbuszát. A jármű hatalmas segítséget nyújt a jövőben a házi segítségnyújtás és a tanyagondnoki feladatok ellátásában.

Köszönet a Magyar Államnak, a pályázat elkészítésében és elbírálásában résztvevő személyeknek valamint Gera Ferencnek, volt gádorosi lakosnak, a Ford Hovány dolgozójának.

Otthonunk védelme

A BÉKÉS MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG HÍRLEVELE AZ
ÖNÖK BIZTONSÁGÁÉRT

Az értékek védelme elsősorban a tulajdonos feladata. A bűncselekmények, károk megelőzése érdekében megbízható, bevált, jól működő vagyonvédelmi eszközöket, módszereket kell alkalmazni. A zárt kapu, bejárati ajtó, ablak védővonalat jelent a betörők, tolvajok és az értéktárgyaink között. A szúnyoghálók csak a rovarokat tudják távol tartani, a bűnözőket nem. Egy biztonsági rács, egy védőfólia az ablaküvegen szintén erősíti az otthonunk védelmét. Hiába a csúcskategóriás riasztó, ha azt nem kapcsolják be.

Kérjük Önöket, hogy fogadják meg az alábbi tanácsainkat!

- Fordítsanak kiemelt figyelmet a bejárat biztonságára! Lehetőség szerint megerősített fa vagy fém ajtókat használjanak. A jó minőségű zár nagyobb védelmet jelent.
- A több ponton záródó ajtók, hevederzárak fokozzák a biztonságot. Az ablakokra lehetőség szerint szereltesse redőnyt, szükség esetén rácsot. Kérjék ki szakember javaslatát, tanácsát!
- A mechanikai védelem mellett célszerű az elektronikai eszközöket is használni. A riasztóberendezéseknek jelentős visszatartó erejük van, különösen akkor, ha a riasztásra járőr érkezik és ellenőrzi a helyszínt.
- Jó szolgálatot tehet az ajtónyitás jelző, érzékelő, vagy elektromos ajtóék.
- Magánháznál hasznos lehet a mozgásérzékelő világítás, a házőrző kutya.
- Bizonyos visszatartó ereje annak is van, ha „Biztonsági cég által felügyelt terület”, vagy hasonló feliratú matricát tesznek ki jól látható helyre!
- Értékeiket (pénz, ékszerek, pénztárca, elektronikai eszközök, gépjármű indítókulcsa) ne hagyják szem előtt, mindig tegyék biztonságos helyre!
- A közösségi médiában ne osszanak meg a házuk, lakásuk belsejében készült képeket (különösen olyanokat ne, amelyeken az értékeik is láthatóak, amelyekről következtetni lehet anyagi helyzetükre). Soha ne tegyenek közzé nyaralásról, utazásról készült képeket olyankor, amikor még távol vannak, nincsenek otthon, üres a házuk, lakásuk.

Amennyiben bűncselekmény áldozatává vált, azonnal értesítse a rendőrséget, és kérjen segítséget a 112-es segélyhívó számon!

Április			Május			Június		
nap			nap			nap		
1	CS	Z-1	1	SZ	ÜNNEP - Szombat	1	K	
2	P	ÜNNEP	2		Vasárnap	2	SZ	SZ-1
3		Szombat	3	H		3	CS	Z-1
4	V	ÜNNEP - Vasárnap	4	K		4	P	K-1
5	H	ÜNNEP	5	SZ	SZ-1	5		Szombat
6	K		6	CS	Z-1	6		Vasárnap
7	SZ	SZ-1	7	P	K-1	7	H	
8	CS		8		Szombat	8	K	
9	P	K-1	9		Vasárnap	9	SZ	
10		Szombat	10	H		10	CS	
11		Vasárnap	11	K		11	P	K-1
12	H		12	SZ		12		Szombat
13	K		13	CS		13		Vasárnap
14	SZ		14	P	K-1	14	H	
15	CS		15		Szombat	15	K	
16	P	K-1	16		Vasárnap	16	SZ	
17		Szombat	17	H		17	CS	
18		Vasárnap	18	K		18	P	K-1
19	H		19	SZ		19		Szombat
20	K		20	CS		20		Vasárnap
21	SZ		21	P	K-1	21	H	
22	CS		22		Szombat	22	K	
23	P	K-1	23	V	ÜNNEP - Vasárnap	23	SZ	
24		Szombat	24	H	ÜNNEP	24	CS	
25		Vasárnap	25	K		25	P	K-1
26	H		26	SZ		26		Szombat
27	K		27	CS		27		Vasárnap
28	SZ		28	P	K-1	28	H	
29	CS		29		Szombat	29	K	
30	P	K-1	30		Vasárnap	30	SZ	

A naptár szín-feljelöléseinek magyarázata:

Kommunális hulladék

K

Zöld
hulladék

Z

Selektív
hulladék

SZ

Lom hulladék

L

Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy a hatósági házi – COVID19-karantén alatt álló ingatlanoktól nem szállítjuk el a lomhulladékot, ezért kérjük, hogy ne helyezték ki!

Lomtalanítás Gádoroson

A DAREH BÁZIS Hulladékgazdálkodási Nonprofit Zrt. tisztelettel tájékoztatja Önöket, hogy társaságunk **Gádoroson, 2021. április 22-én csütörtökön lomtalanítási napot tart.**

Társaságunk, mint közszolgáltató a lomtalanítás alkalmával a háztartásban feleslegessé vált nagydarabos hulladékokat (amelyek méreteik miatt nem rakhatók a hulladékgyűjtő-edénybe) gyűjti össze és szállítja el. A feleslegessé vált bútorokat, használati tárgyakat, amelyek mások számára még használhatóak, azokat pl. a segélyszervezeteknél, szociális szolgáltatóknál is leadhatja, így segíthet másokon, ill. csökkentheti a hulladéklerakás mennyiségét, ezzel óvva a környezetet.

A lomtalanítás ütemezésekor fokozott figyelmet fordítottunk a hivatalos nemzeti, vallási és kegyeleti ünnepekre, közegészségügyi előírásokra, amikor lomtalanítást nem végzünk.

Kérjük, hogy a lomokat – a gyűjtési naptárban meghatározott napokon, reggel 06:00 óráig- a lakóháza előtti, hulladékgyűjtő járműveinkkel jól megközelíthető közterületre helyezze ki, ne az úttestre tegye, mert akadályozhatják a forgalmat.

Felhívjuk figyelmüket, hogy az alábbi táblázatban az elszállítható és az el nem szállítható hulladékok köre a teljesség igénye nélkül tájékoztató jelleggel kerültek felsorolásra.

A lomtalanításról ügyfélszolgálatunktól kaphat részletes tájékoztatást.

Központi ügyfélszolgálat

Postacím: 5600 Békéscsaba, Kinizsi utca 4-6.

Tel.:+ 36-66/447-150

E-mail: ugyfelszolgalat@grnkft.hu, szallitasi-informaciok@grnkft.hu

Honlap: www.dareh.hu

LOMTALANÍTÁS GÁDOROSON (FOLYTATÁS)

Lomtalanításkor kirakható hulladék

- ✓ bútorok (asztal, szék, szekrény, ágy, komód) szétszerelt, mozgatható állapotban
- ✓ fából készült tárgyak, (ablakkeret – üveg nélkül, ajtó, kerítés)
- ✓ műanyag (linóleum) padló
- ✓ kerti bútor
- ✓ ágynemű, textil, ruhanemű (zsákban/dobozban kihelyezve)
- ✓ matrac (szétvágva/összetekerve)
- ✓ szőnyeg, padlószőnyeg (kötegelt állapotban)
- ✓ hordó (fa/műanyag – üres állapotban)
- ✓ virágtartó
- ✓ gyerekjátékok (fajáték, műanyag játék nem elektronikus)
- ✓ műanyag medence

Lomtalanításkor NEM kerül elszállításra

- ✗ kommunális hulladék
- ✗ elkülönítetten gyűjtött csomagolási üveg-, papír, műanyag- és fémhulladék (szelektív csomagolási hulladék)
- ✗ zöldhulladék (ág, nyesedék, lomb, fű),
- ✗ építési törmelék (pl. kád, wc-csésze, sít, stb., síküveg, ablakkeret üveggel)
- ✗ építési – bontási tevékenységből származó hulladék (drótkerítés, fémkerítés, ereszcsonna, egyéb bontásból származó hulladék)
- ✗ fémből készült tárgyak – pl.: fémcső, ágykeret, autóülés)
- ✗ fénycső
- ✗ gyógyszerhulladék
- ✗ elektromos háztartási eszköz, elektronikai hulladék
- ✗ gumiabroncs, traktorgumi, kerékpárgumi
- ✗ veszélyes és különleges kezelést igénylő hulladék (akkumulátor, festék, fáradt olaj, hígító, növény-védőszer, szárazelem, stb.)
- ✗ ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység következtében keletkezett fólia
- ✗ sütőolaj, sütőzsiradék

LOMTALANÍTÁS GÁDOROSON (FOLYTATÁS)

Kérjük, hogy a lom kihelyezésénél szíveskedjenek tekintettel lenni arra, hogy a kihelyezett lom mérete akkora legyen, hogy azokat a munkatársaink kézi erővel meg tudják emelni és be tudják helyezni a hulladékgyűjtő járműbe (100 cm x 100 cm x 80 cm).

Az el nem szállítható hulladékok leadhatóak:

- egyes hulladéktípusok esetében, a Társaságunk által üzemeltetett hulladékgyűjtő udvarokon. Az igénybevétel részletes feltételei az alábbi linken találhatóak: https://www.dareh.hu/_basis/hulladekgyujto-udvarok/
- a közszolgáltató által nem gyűjthető hulladékok esetében, más vállalkozás által üzemeltetett hulladékudvarokon.

Továbbá felhívjuk figyelmet, hogy a lomtalanítás során kihelyezett hulladék a NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. (NHKV Zrt.) tulajdonát képezi, ebből kifolyólag a jogtalan eltulajdonítás rendőri intézkedést vonhat maga után.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló további részletes információk a www.dareh.hu oldalon érhetőek el.

Kérjük, a fentiek betartásával járuljon hozzá a település tisztaságához!

Védje a környezetet Ön is!

ADÓ EGY SZÁZALÉK - ÖN IS SEGÍTHET!

A Gádorosi Ifjúságért Alapítvány, Gádoros

Név: A Gádorosi Ifjúságért Alapítvány
Cím: 5932 Gádoros Kossuth U. 42
Adószám: 18373569-1-04

Gádorosi Kézilabda Klub, Gádoros

Név: Gádorosi Kézilabda Klub
Cím: 5932 Gádoros Iskola U. 4
Adószám: 18380297-1-04

Gádorosi Óvodás Gyermekéért Alapítvány, Gádoros

Név: Gádorosi Óvodás Gyermekéért Alapítvány
Cím: 5932 Gádoros Béke Tér 6
Adószám: 18383719-1-04

Tehetséges Gádorosi Tanulókért Alapítvány, Gádoros

Név: Tehetséges Gádorosi Tanulókért Alapítvány
Cím: 5932 Gádoros Kossuth U. 16
Adószám: 18376270-1-04

Gádorosi Idősekért Alapítvány, Gádoros

Név: Gádorosi Idősekért Alapítvány
Cím: 5932 Gádoros Kossuth Utca 16.
Adószám: 19060789-1-04

Adó egy százalék - Ön is segíthet!

ÉRTESÍTÉS

Gádoros Nagyközség Önkormányzata értesíti a Tisztelt Lakosságot,
 hogy a járványveszélyre tekintettel
 az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő
 Szolgálat Gádorosi Területi Irodája munkatársai
Gádoros, Bajcsy-Zsilinszky utca 80. sz. alatti ingatlanban
 fogadják az ügyfeleket.

Elérhetőségek:

	Holman Betti Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Szedlják Viktória Gyermekjóléti Központ esetmenedzser	Hrnicsjárné Varga Ágnes Szociális asszisztens
Hétfő	8:00 – 12:00	8:00 – 12:00	8:00 – 12:00
Kedd	8:00 – 15:30	8:00 – 15:30	8:00 – 15:30
Szerda	8:00 – 15:30	8:00 – 15:30	8:00 – 15:30
Csütörtök	8:00 – 15:30	8:00 – 15:30	8:00 – 15:30
Péntek	NINCS ÜGYFÉLFOGADÁS	NINCS ÜGYFÉLFOGADÁS	NINCS ÜGYFÉLFOGADÁS

Holmann Betti családsegítő munkatárs: 06-70/93-44-333
 Szedlják Viktória esetmenedzser: 06-70/93-44-330
 Hrnicsjárné Varga Ágnes 06-70/95-33-298

Krízishelyzet esetén hívható készenléti szám:
 (péntek 13:30 óra és hétfő 8:00 óra közötti időszakban)
 06-70/93-44-329

Önkormányzat

Gádos Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Napközi Otthonos Óvodája
5932 Gádos Béke tér 6.
OM: 028181
Tel.: 68/490-042, 30/684-0773
E-mail: gadorosovoda@gados.hu

A 2021/2022. NEVELÉSI ÉVRE TÖRTÉNŐ ÓVODAI BEIRATKOZÁS IDŐPONTJA:

2021. MÁJUS 4-5-6. /8:00 – 16:00 ÓRÁIG/

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata
- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- a szülő személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványa
- a gyermek TAJ kártyája

A beiratkozás történhet:

- A szülő személyes megjelenésével az intézményben a járványügyi szabályok betartásával, előzetes időpont egyeztetéssel a +36306840773-as telefonszámon.
Helye: 5932 Gádos Béke tér 6.
- Elektronikus úton a gadorosovoda@gados.hu e-mail címre küldött jelentkezéssel. Ebben az esetben a beiratkozáshoz szükséges dokumentumok bemutatására az első óvodai nevelési napon kerül sor.

A beiratkozással kapcsolatban további tájékoztatást
Prozlik Márta intézményvezető nyújt a
+36 30 684 0773-as telefonszámon.

KÖNYVTÁRI HÍRLEVÉL

Húsvéhoz kapcsolódó népszokások és hiedelmek

Húsvét a keresztény világ legnagyobb ünnepe, amikor Jézus kereszthalálára és feltámadására emlékezünk. Az ünnepekör kezdetét nagyjából virágvasárnaptól számítjuk. A hozzá fűződő szokások ettől az időponttól a Húsvét vasárnapot követő fehér vasárnapig, valamint az ezt követő hétfőig tartó időszakban meghatározóak. E szokásokat és hiedelmeket az írott források már régóta emlegetik, így történeti múltjuk viszonylag jól nyomon követhető. A húsvéti egyházi szokások többsége azonban olyan profán szokásokra és rítusokra vezethető vissza, melyek nem feltétlenül keresztény eredetűek. Mivel e népszokásokat később összehangolták az egyházi liturgiával (tűzszentelés, vízszentelés, zöldág- vagy barkaszentelés, ételszentelés), érthető, hogy idővel (újra) összekeveredtek a népi hagyományokkal.¹

A Magyar Katolikus Lexikon szerint a Húsvét az „ünnepek ünnepe” (sollemnitas sollemnitatum). Kezdetben a zsidókkal együtt Niszan hónap 14-15-én ünnepelték. A zsidók húsvétja eredetileg a holdévet követő naptár miatt a hét bármely napjára eshetett. Ezt az őskeresztények is átvették, annak ellenére, hogy a mindennapi életben napévet követő naptárt használták. A II. század vége felé Kis-Ázsia egyházától eltérően – mely szigorúan ragaszkodott a 14.-i ünnephez – a legtöbb egyház (Alexandria, Jeruzsálem, Róma) a Húsvétot a Niszán 14. utáni vasárnapon ünnepelte, függetlenül a hónap dátumától. Ez vezetett az ún. *húsvéti vitához*. A III. században egyre inkább a vasárnapi ünneplése került előtérbe, különösen azt követően, hogy a niceai zsinat (325) előírta az egységes vasárnapi ünneplést (tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnap). Összességében a különböző egyházak az ünnepre vonatkozó hagyományaik ellenére megegyeznek abban, hogy Húsvét ünnepe átfogja az üdvösség titkának egészét: a szenvedés (kálvária), a halál és a feltámadás egységét.²

A Nagyhét kezdete a *Virágvasárnap*, ami a Húsvét előtti vasárnap közismert elnevezése. (A Húsvét előtti 7. nap, míg a farsangi ünnepekör vége után a 40. nap.) Virágvasárnap ünnepeli az egyház Jézusnak számaron való diadalmas jeruzsálemi bevonulását – sokan a nép közül ekkor ruhájukat terítették az útra, mások palmaágakat törtek a fákról, s eléje szórták. Erre emlékeznek a virágvasárnapi szentmisén.³ Ezzel függ össze a *barkagyűjtés* szokása is. A szentelt barkát egyaránt használják a keresztény liturgia részeként és a népi gyógyítás eszközeként. Jól mutatja ezt, hogy a szegedi tájon a család mindegyik tagja hideglelés ellen elnyel belőle egy-egy szemet. Máshol torokfájásról nyelik.⁴ Orosházán és környékén is ismerik a szokást: „virágvasárnap a barka három szemét rágás nélkül kell lenyelni, hogy a torkunk ne fájjon.” A néphit szerint ezen a napon szerencsés virágot is ültetni, mert „akkor lesz igazán szép.”⁵ A szentelt barkát általánosan gonoszszűzőnek, betegséggógyítóknak tartják, ami elűzi a jégesőt és megóv a villámcsapástól is.⁶

A Húsvéhoz természetesen számos egyéb népszokás és hiedelem is kapcsolódik, melyek mind a tavaszhoz kötődnek és a természet újjászületésével állnak kapcsolatban. A megtisztulás rítusával és a természet megújulásával magyarázható az az Orosháza környékén az 1950-es években dokumentált népszokás is mely szerint „Nagypénteken napkelte előtt mindent ki kell söpörni, hogy a lakásban ne legyenek férgek” vagy „kora reggel a kútnál kell megmosdanunk, hogy szépek, egészségesek legyünk”, illetve „hajnalban a gyerekeket is meg kell mosdatni, mert akkor nem éri őket kiütéses betegség.” Ismert volt az a babona is, hogy „ezen a napon jó vetni a dinnyét, mert akkor nagyra nő.” „Nem szabad viszont locsolni, mert akkor sok lesz a bolha.”⁷ S ha a létra harmadik fokán fészünk meg, akkor hosszúra nő a hajunk.⁸ Az egyik legelterjedtebb – s ma is élő – hiedelem és tiltás azonban mégis az, hogy Nagypénteken nem szabad mosni, mert az szerencsétlenséget, veszedelmet hoz.

A legismertebb Húsvéhoz kapcsolódó két népszokás kétségkívül a *locsolás* (vagy öntözés), illetve a *tojásfestés*. Mindkettő húsvéthétfőhöz kötődik, s már a 18. század végén találkozunk a húsvét hétfői locsolás szokásának lejegyzésével, amit „az egyháziak nem néznek jó szemmel, mert a legények ez alkalommal megrészegednek s elmulasztják a misét.”⁹ A locsolás módját illetően számos változat ismert a

KÖNYVTÁRI HÍRLEVÉL (FOLYTATÁS)

vödörrel való öntözéstől a szagos vízzel való locsolkodásig. Szeged környékén például a bandákba verődött legények a lányokat a kúthoz hurcolták majd egész vödör vízzel leöntötték, hogy egészségesek maradjanak. Erre utal húsvéthétfő egyik népi elnevezése: vízbevető vagy vízbevetelő hétfő. (A víz ugyanis a megtisztulást, a vegetációt és az újjászületést is jelképezi.) Ennek az ősi termékenységvarázsló- és egészségmegőrző mágikus rítusnak a későbbi, finomodott változata a kölnivel történő locsolkodás, mely a tojás szimbolikájával együtt kétségkívül rejtett erotikus tartalommal is bír. A locsolás helyett egyes vidékeken elterjedt volt a vesszőzés is, de az öntözéssel eredendően azonos mágikus funkciója volt.¹⁰

A húsvéti locsoláshoz hagyományosan *köszöntő versek* (ún. „locsolóversek”) is tartoznak. A versért és a locsolásért cserébe általában kalács vagy más sütemény, egy pohár ital és később pénzadomány járt. S persze *hímes tojás*, ami a termékenység egyik legáltalánosabb jelképe ősidőktől fogva. A Néprajzi Lexikon 2. kötete szerint a húsvéti tojás fogyasztásának számos vidéken jótékony hatást is tulajdonítottak, héját pedig gyakran mágikus tárgyként használták.¹¹ Ennek magyarázata a táplálkozás és a termékenység között fennálló ősi kapcsolatban keresendő. Ám a tojásnak – mint általánosan elterjedt eurázsiai termékenységi szimbólumnak – voltak előzményei a magyarság világképében is. Az ókori görögök és a finnugor népek mitikus hagyományában is szerepel a világtojás képzete, de a festett tojás elterjedésére vonatkozóan szintén vannak régészeti bizonyítékok. Nem véletlen, hogy a középkori egyházi írók a húsvéti tojást is beillesztették jelképrendszerükbe.

A *tojásfestés és díszítés* (a tojás „megírása”) szintén olyan régi és elterjedt szokás, hogy kezdetei ma már szinte felderíthetetlenek. Hazánkban a népvándorlás kori és avar sírokban is gyakran találtak sírmellékletként tojást és díszített tojás héjat. A tojás megfestésének legegyszerűbb módja volt az otthon készült növényi festőanyaggal (pl. hagymalével, a vadalma héjának főzetével) készült színezés, amit később felváltott a különféle előre gyártott festőanyagok használata. Magyar nyelvterületeken zömmel a „*piros tojás*” volt a legnépszerűbb, míg más népek más színeket részesítettek előnyben. A falusi asszonyok és lányok a húsvéti tojás elkészítésekor előszeretettel alkalmazták a *levélrátéttel való festést* (ami a batik egyszerűbb megoldása), a *viaszírásos technikát*, a *karcolással való díszítést*, de nem ismertelenek az ún. „*patkolt*” *tojások* sem, amikor gyakorlatilag egy kis formázott fémdarabot tettek a tojásra. (Utóbbiak ritkábbak voltak, hiszen elkészítésük nagy ügyességet igényelt.)¹² Sebők Andrásné Markovics Terézia (Terike néni) elmondása szerint Gádoroson az 1940-es, 50-es években a fiatal lányok többnyire a legegyszerűbb és legolcsóbb festési technikát választották és ún. *berzselt tojásokat* készítettek úgy, hogy a vöröshagyma héját megfőzték és a főtt tojásokra a kertben gyűjtött szép rajzolatú leveleket ráhelyezték. Az így elkészített tojásokat a hagymalével festették meg. Amikor ez készen volt, egy kis darab szalonnával átdörzsölték, amitől szép fényes lett (berzseléses technika). Ezeket a szép tojásokat ezután igyekeztek esztétikusan tárolni – kis fonott kosárba, tálcára fehér papírból ollóval csipkés terítőket nyírtak ki és erre helyezték rá őket. Később már színes tojásfestékekkel is festettek Néha más-más néprajzi területekről elesett mintákkal, de legtöbbször az általunk kitalált minták kerültek rájuk, mivel Gádorosnak nem volt saját jellemző mintája, motívuma.¹³

A húsvéti tojásnak a Húsvétot követő ún. *fehérvasárnap* is jelentősége volt, hiszen „ekkor küldték a komatálat a keresztszülők keresztyermeküknek, valamint a kisebb lányok annak, akit azután meg akarnak tisztelni, barátnővé akarnak fogadni.”¹⁴ A *komatál* küldése a fiúk körében is szokásban volt és elmaradhatatlan kelléke volt a piros tojás. A komát a fiatalok általában maguk választották, de nem volt ritka, hogy úgy *komendáltak* valakit az idősebbek, tapasztaltabbak. Aki a kezdeményező volt, az komatálat készített és elküldte a kiválasztottnak. Ha az illető, akit a komasággal megtiszteltek, elfogadta a baráti közeledést, megváltotta a komatálat azzal, hogy hasonlóképpen feldíszítve küldte vissza. Gyakran mondtak verset is, de előfordult, hogy csak megbeszéltek a komaságot. Ekkor megfogadták, hogy barátságuk örökké fog tartani, s megállapodtak a megszólításban is. A férfiak *koma*, *komám*, *komámuram*,

KÖNYVTÁRI HÍRLEVÉL (FOLYTATÁS)

a nők *komám, mátkám, komaasszony* kifejezésekkel szólították egymást. A komasági viszony egész életen át tartott, s gyakran a rokoni szálaknál is erősebb kapcsolatot jelentett. Jól példázza ezt a keresztkomák kiválasztása is, akiknek a keresztszülőkhez hasonló megtisztelő kötelességek jutottak.¹⁵

A *húsvéti tojás* kapcsán viszont okkal merülhet föl a kedves olvasóban, hogy mégis *mi módon alakulhatott ki a tojást tojó nyúl képzete?* A kérdést a 18. században már Bod Péter is feltette: „Méltán lehet itt azt vizsgálni, hogy a Húsvéti Fesztett Tojás honnan vette eredetét?”¹⁶ A tojás és a nyúl összekombinálása valószínűleg onnan ered, hogy e két ősi két termékenységi szimbólum – már a távoli múltban is gyakran szerepelt együtt. Összefonódásukat a középkorban az is segítette, hogy a nyugati kultúrkörben gyakran jelenítettek meg mezei nyulakat. Ezek az állatok nem üregekben ellenek, hanem fészekszerű, elzárt és száraz helyeken hozzák világra utódaikat, vagyis hasonló körülmények közt, mint ahogy a madarak a tojásaikat tojják.¹⁷ Mindamellert szaporasága miatt a nyúl az ókor óta a termékenység egyik fő szimbólumának számított. Egyes elképzelések szerint a kelta termékenységitennő, Ostara szent állata is a mezei nyúl volt, így a jelkép a pogány ünneppel együtt került át a keresztény Húsvétba, illetve a városi kultúrából a falusiba. A nyúlszimbólum átvételét az is segíthette, hogy a középkorban úgy vélték, hogy a mezei nyulak szűzként is képesek teherbe esni – ez pedig jól illeszkedett a Mária-kultuszba. Ily módon „a locsolásért ajándékozott húsvéti tojás a Húsvéttal mint egyházi ünneppel is szoros kapcsolatban van: az egyházi jelképrendszer szerint a sírjából feltámadó Krisztust jelképezi.”¹⁸

(Cikkünk egy nagyobb tanulmány részlete, mely várhatóan a közeljövőben fog napvilágot látni a Justh Zsigmond Művelődési Ház és Könyvtár honlapján. Ebben a visszaemlékezések alapján még részletesebben olvashatnak majd az érdeklődők a Gádoroson jellemző húsvéti népszokásokról és hiedelmekről is.)

Jegyzetek és források:

- ¹ DÖMÖTÖR TEKLA: *Naptári ünnepek – népi színjátszás*. Akadémiai. Bp. 1964. 96.
- ² MAGYAR KATOLIKUS LEXIKON. „Húsvét” = <http://lexikon.katolikus.hu/H/h%C3%BAsv%C3%A9t.html>
- ³ *Virágvasárnap a Nagyhét ünnepélyes megnyitása*. = Magyar Katolikus Egyház honlapja. = <https://katolikus.hu/cikk/viragvasarnap-a-nagyhet-unnepelyes-megnyitasa-80009451>
- ⁴ BÁLINT SÁNDOR: *Karácsony, húsvét, pünkösd*. = MEK – Magyar Elektronikus Könyvtár, „virágvasárnap” = <http://mek.niif.hu/04600/04645/html/khp0014.html>
- ⁵ NAGY GYULA (szerk.): *Orosháza néprajza*. Orosháza. 1965.584.
- ⁶ TARJÁN GÁBOR: *Mindennapi hagyományaink*. Mezőgazdasági. Bp. 1984. 176.
- ⁷ NAGY GYULA (szerk.): *Orosháza néprajza*. Orosháza. 1965. 584-585. – Vö. NAGY GYULA: *Népi hiedelmek és babonák Orosházán*. (Kézirat.) Szántó Kovács János Múzeum. Orosháza. 1958.
- ⁸ NAGY GYULA-BECK ZOLTÁN: *Jeles napokra vonatkozó Orosháza környéki népi hiedelmek és babonák*. In. A SZÁNTÓ KOVÁCS MÚZEUM ÉVKÖNYVE. Múzeumok Központi Propaganda Irodája. Orosháza. 1959.200.
- ⁹ BARABÁS JENŐ: *Békés megye néprajza a XVIII. században*. A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum Kiadványai. (szerk. Dankó Imre.) 58-59. Gyula. 1964. 57.
- ¹⁰ DÖMÖTÖR TEKLA: *Magyar népszokások*. Corvina. Bp. 1972. 29.
- ¹¹ ORTUTAY GYULA (főszerk.): *Magyar Néprajzi Lexikon (II. kötet)*. Akadémiai. Bp. 1979. 610.
- ¹² DÖMÖTÖR TEKLA: *Régi és mai magyar népszokások*. Az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége és a Hazafias Népfront Kiadványa. Bp. 1986. 39-43.
- ¹³ *Sebők Andrásné Markovics Terézia gyermekkori visszaemlékezései (1940-1954)*. – Adatközlés ideje: 2020. július. (Adatközlés helye: Nagyközségi Könyvtár, Információs és Közösségi Hely) – A memoár egy nagyobb, készülő munka részlete. (Elektronikus gépirat.)
- ¹⁴ BALASSA IVÁN-ORTUTAY GYULA: *Magyar néprajz*. Corvina. Bp. 1979. 611.
- ¹⁵ BECK ZOLTÁN: *Adjon Isten minden jót ez új esztendőben... (Ünneplő népszokások Békés megyében)*. Tevan. Békéscsaba. 1989. 31-32.
- ¹⁶ Idézi: DÖMÖTÖR TEKLA: *Naptári ünnepek – népi színjátszás*. i.m. 98.
- ¹⁷ LUGOSI PÉTER: *Hogy jött a nyúl és a tojás a húsvéti ünnephez?* = 24.hu, 2018. április 2. = <https://24.hu/tudomany/2018/04/02/husveti-nyul-husveti-tojas-eredete-az-élet-nagy-kerdesei>
- ¹⁸ ESZTERGÁLYOS JENŐ (szerk.): *Magyar ünnepek. (Ünnepi műsorok nemzeti, népi és egyházi ünnepeinkhez)*. Apáczai Kiadó. Celldömölk. 1990.77.

ÍGY VIGYÁZHATUNK SZERETTEINKRE AZ ÚJ KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY IDEJÉN

A csalók minden lehetőséget megragadnak és leginkább az idősebb emberekre fókuszálnak, akik egyedül élnek. Beszéljünk rokonainkkal a veszélyekről!

Világszerte tapasztalható, hogy az új koronavírus által terjesztett járvány miatt megjelentek az olyan ál értékesítők, akik weboldalakon, közösségi oldalakon, e-mail címen és telefonon keresztül kínálnak egészségügyi eszközöket és újonnan már a vakcinával történő oltásra is ajánlkoznak, vagy erre hivatkozva személyes adatokat próbálnak kicsalni.

A csalók klinikai, kórházi dolgozóknak, házi orvosoknak, vagy önkormányzati dolgozóknak kiadva magukat személyesen, vagy telefonon keresztül igyekeznek megtéveszteni az idősebb embereket az oltásra hivatkozással. Előfordulhat, hogy személyesen keresik meg az idősebb embereket, ekkor egészségügyi dolgozók által viselt fehér ruhában jelennek meg. Adategyeztetést végeznek, személyes és bankkártya adatokat kérnek el annak érdekében, hogy az általuk hivatkozott szervezet nevében (pl.: önkormányzat) a járvány miatt támogatást tudjanak átutalni a felhívott részére, egyben – látszólag – a védőoltásra is regisztrálnak.

Személyes és pénzügyi adataink komoly értéket képviselnek. Ha ezek illetéktelen személyek számára hozzáférhetővé válnak, az jelentős anyagi károkat okozhat.

A rendőrség tanácsa arra az esetre, ha valaki ilyen hívást kap:

- **Járjon utána, hogy valóban a hivatkozott szervezet, vagy hivatal kereste meg:**
  - Tegye le a telefont, majd hívja fel a telefonáló által megjelölt intézményt!
- **Tegyen fel ellenőrző kérdéseket:**
  - Kérdezze meg a hivatkozott szervezet központi elérhetőségét, a hívó nevét, beosztását!
- **Legyen gyanús, ha pénzáttalásról esik szó, illetve felajánlják, hogy az utalás lebonyolításában segítenek!**
- **Bankkártyaadataikat semmilyen körülmények között ne adják meg ismeretleneknek sem telefonon, sem személyesen!**
- **Nyilvános helyen, idegenek jelenlétében ne beszéljenek magánügyeikről, mert visszaélhetnek az információkkal!**
- **Ne adja meg személyes adatait ismeretleneknek!**
- **Ha felmerül, hogy bűncselekményt próbáltak meg elkövetni Ön vagy hozzátartozója sérelmére, hívja azonnal a 112-es segélyhívószámot!**

A rendőrség célja, hogy az elkövetési módszer tudatosításával lehetőleg senki se dőljön be a csalóknak. Minél többen beszélgetnek erről idősebb rokonokkal, ismerőseikkel, annál kisebb eséllyel csaphatják be őket.

2021 ÁPRILIS

Központi orvosi ügyelet

Helyben lévő háziorvosok munkaideje:

Házi orvos:

Dr. Kishonti András

Gádos, Nagy u. 52.

Tel.: 68/490-080

Rendelési idő:

Hétfő: 6.30-10.45 13.00-14.45

Kedd: 6.30-10.45 13.00-14.45

Szerda: 6.30-10.45 13.00-14.45

Csütörtök: 7.30-10.30 –

Péntek: 6.30-10.45 –

Házi gyermekorvos:

Dr. Nagy Irén

Tel.: 68/490-030

Rendelési idő:

Hétfő: 8.00-11.00

Kedd: 8.00-11.00

Szerda: 8.00-11.00

Csütörtök: 8.00-11.00

Tanácsadás: 13.00-15.00

Péntek: 8.00-11.00 –

Időpontkérés telefonon!

Hétköznapokon 16 órás (délután 16.00 órától másnap reggel 8.00 óráig tart), hétvégén pedig 24 órás központi ügyelet van Orosháza Rendelőintézet területén.

A központi ügyelet telefonszáma 68/411-166 (Kórház) vagy 68/411-200

Gyógyszertár

Szent Balázs Patika

Gádos, Kossuth u. 28.

Tel.: 68/490-018.

Nyitvatartási idő:

Hétfőtől-péntekig 8.00-16.00

Fogorvos:

Dr. Neller Vivien

Gádos, Kossuth u. 27.

Időpont egyeztetés az alábbi telefonszámon:

06-20/976-0542, 68/490-015

Rendelési idő:

Hétfő: 13.30-18.30

Szerda: 08:00-16:00

Csütörtök: délelőtt: 8:00-12:00

(iskola fogászat)

délután: 12-16

Helyben történő vérvételi szolgáltatás:

2020. április 01-től Gádos Nagyközség Önkormányzata helyben történő ingyenes vérvételi szolgáltatást biztosít Gádos lakosai számára.

Gádos, Kossuth utca 27. szám alatti Egészség- Védőnői Szolgálat épületében.

Rendelési idő:

Minden keddi napon: reggel 06:00 órától 7:30-ig.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasságkötés:

Rattai Balázs és Hegedűs Tamara
Kliment Attila és Hódi Anita
Fülöp Zoltán László és
Guba Zsuzsanna
Podmaniczki Attila és
Czinánó Noémi Mária
Molnár Zoltán Gábor és
Horváth Rózsa
Lakatos Péter József és
Nagy Vanessza Aranka

Születés:

Kun Csaba és Nagy Emese fia
Zétény

Tájékoztatás

állati hulladékkal kapcsolatosan

Az elhullott állati tetemek elszállításával kapcsolatosan hívható telefonszám a következő: CALL CENTER: Telefonszám: 06/80/820-024, email: cc@atev.hu "Bejelentéskor az alábbi kódszámot kell bemondani: **40497834"**

Közérdekű telefonszámok

Polgármester: Dr. Szilágyi Tibor
68/490-331 vagy +36/30/6840790

Rendőrség:+36-30/633-7212, amennyiben ez nem elérhető hívják a 107-es számot (mobil és vezetékes telefonról is).

Polgárőrség: 30/9989-400, vagy 30/5729-917

Orosháza Mentőállomás:
68/411-204

Fábiánsebestyén Tűzoltóság

Mentési Központ: 63/366-597

MÁV Orosháza: 68/412-221

Autóbusz állomás Orosháza:

68/412-400, 68/412-804

Orosházi Hivatásos Tűzoltó

parancsnokság Intézmény

elérhetőségei: 06-66-549-481,
+36-20-8202-085

Parancsnok elérhetőségei:

+36-20-9705-220,
+36-20-8202-109

PIÉTA TEMETKEZÉS GÁDOS

Éjjel-nappal ügyelet: 68/411-167;
+36-30/638-1213

Központ: Piéta Temetkezés
Orosháza, Könd utca 53-55.
(a piactérnél)

Dr. Prozlik László
szakállatorvos
30/998-9400

REKVIEM TEMETKEZÉS

Éjjel- nappali ügyelet:
+36-68/411-053
+36-30/577-0599

PIÉTA TEMETKEZÉS GÁDOS

Éjjel-nappal ügyelet:
+36-68/411-167; +36-30/638-1213
Központ: Piéta Temetkezés,
Orosháza, Könd utca 53-55. (a piactérnél)

